

Kupovina preko Interneta u Srbiji

PREMA NEZVANIČNIM PROCENAMA, svakoga dana nekoliko hiljada građana Srbije kupuje platnim karticama preko Interneta, a Republički zavod za statistiku je saopštio podatak da su naši građani samo od

jula do septembra prošle godine obavili više od 100.000 kupovina na ovaj način.

Dugo smo čekali na vest da će neka od brojnih banaka konačno omogućiti srpskim građanima i preduzećima kupovinu preko Interneta. Pokretanje ove usluge širom će otvoriti vrata našim građanima za kupovinu preko Interneta i u svojoj zemlji, a domaćim firmama pružiti priliku da prošire i osavremene svoje poslovanje na brz i efikasan način.

Banca Intesa je još pre dve godine najavila uvođenje komercijalne ponude za procesiranje transakcija kreditnim karticama iz programa Visa i Master Card preko Interneta u Srbiji, kao i aktiviranje odgovarajućih bezbednih usluga.

Međutim, uslugu kupovine preko Interneta i naplatu na domaćim Web lokacijama prva je pokrenula, 1. marta 2007. godine, jedna od vodećih srpskih IT kompanija Pakom iz Niša, koja je u saradnji s Microsoftom i HP-om usavršila sistem za plaćanje Diners karticama.

Sistem PakomPay mogu da koriste ova domaća preduzeća i pojedinci koji imaju mrežne prodavnice i žele svojim klijentima da omoguće kupovinu robe i usluga preko Interneta. Korisnici tog sistema zasad mogu da izmiruju račune samo platnom karticom kompanije Diners, ali će uskoro biti omogućeno plaćanje i karticama Visa i MasterCard. U Pakomu planirano da već ovoga meseca aktiviraju i uslugu plaćanja karticama Dina.

Valja je naglasiti da je Pakom domaćim kompanijama ponudio pristup ovom

sistemu plaćanja pod veoma povoljnim uslovima, uz godišnju članarinu od samo 799 dinara i uobičajenu proviziju za svaku transakciju.

Tako je jedna informatička kompanija uspeła da pokrene dugo očekivanu uslugu kupovine preko Interneta u Srbiji, i to pre svih banaka koje rade u našoj zemlji, a od njih se s pravom očekivalo da će biti pioniri u uvođenju naprednih usluga u elektronskom poslovanju.

Ipak, samo mesec dana kasnije, i Banca Intesa je

predstavila u s l u g u za korišćenje platnih kartica preko Inter-

netu i nju nudi svojim klijentima. Ta banka je dosad u Srbiji izdala preko milion platnih kartica i vodeća je u toj oblasti, a dobila je licencu za prihvatanje platnih kartica VISA i Master Card na Internetu (Verified by VISA i SecureCode).

Prodavci robe i davaoci usluga preko Interneta iz Srbije koji žele da koriste ovu uslugu moraće da zadovolje određene

uslove što ih je definisala ova banka. Međutim, osim opštih uslova uobičajenih u poslovanju pravnih lica s bankama, neophodno je da klijent ima ostvaren i minimalan godišnji prihod od 500.000 evra! Ne, ovaj visoki iznos nije štamparska greška – upravo toliki godišnji prihod mora da ima pojedinac ili firma ako na Internetu želi da ponudi svoje proizvode ili usluge u okviru sistema plaćanja platnim karticama Banace Intesa.

I neupućenima je odmah jasno da su ovakvom odlukom iz poslovanja preko Interneta isključena sva mala i srednja preduzeća u Srbiji, odnosno da će pogodnosti primene ove tehnologije u elektronskom poslovanju moći da koriste samo velike kompanije.

Ovakva odluka banke, koja nesporno ima velike zasluge za širenje platnih kartica u našoj zemlji, opravdano se može smatrati diskriminacijom malih i srednjih preduzeća, budući da su upravo te firme godinama činile pionirske korake u razvoju elektronskog poslovanja i razvoja tržišta u Srbiji. Minimalan godišnji prihod od 500.000 evra biće nepremostiva prepreka za najveći broj firmi da se uključe u prodaju preko Interneta.

Premda je usluga kupovine i naplate preko Interneta samo jedan od neophodnih koraka ka uspešnom mrežnom poslovanju, onemogućavanje ovdašnjih malih i srednjih preduzeća i pojedinaca da ponude svoje proizvode i usluge na svetskoj mreži znači postavljanje još jedne visoke prepreke ostvarivanju njihovog ravnopravnog položaja s već favorizovanim monopolistima na domaćem tržištu. ■

Aleksandar Spasić je direktor časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/aleksandar.